

**Sundby skola
Ekerö kommun**

**Madeleine Floxgård
Ansa Messner
Agneta Wessel**

**Danderyds kommun
Nacka kommun
Sollentuna kommun**

v.38-39 2015

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
OBSERVATIONENS METOD	6
SAMMANFATTNING	6
<i>Sammanfattande slutsats</i>	6
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	7
MÅLOMRÅDEN	8
<i>Normer och värden</i>	8
<i>Kunskaper</i>	10
<i>Ansvar och inflytande för elever</i>	15
<i>Bedömning och betyg</i>	17
<i>Rektors ansvar</i>	18
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	21
REFERENSER	21

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Sundby skola
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal
Årskurser	F-5
Ev. profil på skolan.	

Statistik

Antal elever:	153
Antal lärare	13
Hur många av dessa är legitimerade?	10
Antal personal i fritidshem.	11
Hur många av dessa är utbildade fritidspedagoger/lärare mot fritidshem?	2
Hur många avdelningar och hur många elever per avdelning?	2 avdelningar. 51+54 Fritidsklubben: 40
Antal personal i förskoleklass.	4
Hur många av dessa är legitimerade?	1
Antal specialpedagoger/speciallärare.	1
Antal skolledare	1

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	Ledningsgrupp bestående av: rektor/ förskolechef, Bitr. Förskolechef/ fritidsansvarig, representant från lärarna (förstelärare) och skolassistent. Rektor är övergripande ansvarig för verksamhet, organisation och pedagogisk ledare. För skolutveckling har hon till sin hjälp två förstelärare och en ansvarig för fritidsverksamheten.
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	”Lilla EHT-teamet” består av Rektor och specialpedagog/förstelärare. EHT-teamet består av rektor, specialpedagog/förstelärare, skolsköterska, kurator, skolpsykolog (dessa tre finns i Ekerö Resursteam)
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	Finns i samma hus som år 1. Deltar i alla gemensamma aktiviteter i skolan. Har faddrar i år tre via faddersystemet.

OBSERVATIONENS METOD

Vi besöker skolan 5 dagar, utspritt under veckorna 38-39. Vi deltar på lektioner i alla klasser samt besöker slöjd, idrott och musiklektioner. Vi deltar också i fritidshemmets verksamhet under två eftermiddagar. Vi besöker fritidsklubben som inte har någon verksamhet just då. Vi samtalar med barn som brukar gå till fritidsklubben.

Vi intervjuar:

- rektor
- ledningsgrupp
- 2 förstelärare (varav en är specialpedagog)
- 3 lärare
- 4 representanter från elevrådet
- 1 fritidsledare

Vi samtalar med pedagoger i skolan och på fritidshemmet samt med elever på raster och under lektioner.

På grund av sjukdom i observationslaget blir observationen inte sammanhållen och en ensam observatör får vissa dagar observera själv.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Sundby skola leds av rektor. Tillsammans med en ledningsgrupp, bestående av biträdande förskolechef, en förstelärare och en skolassistent, verkar de för en gemensam utveckling i Reggio Emiliias filosofi¹ för både skola och förskola. Grundtanken, att lärandet är livslångt, är tydligt beskrivet i dokumentet "Sundby enhet Reggio Emilia reviderad 2015". Ledningens arbete präglas av kompetens och tydlighet.

Skolan ligger i ett naturskönt område med skog, ängar och strövområden som närmsta grannar. Skolans gård är stimulerande, inspirerande och lockar till kreativitet.

Arbetet med värdegrundsfrågor är ständigt pågående i hela skolan och i alla verksamheter. Skolans pedagoger är uppmärksamma på elevernas språkbruk och aktiva i arbetet med att skapa trygghet och trivsel för alla elever.

---

¹ Reggio Emilia filosofin innefattar begreppet "det kompetenta barnet" med vilket menas att varje barn är fyllt av resurser som de aktivt använder i utforskandet och upptäckandet av kunskap, och i sin omgivning.

Ett av skolans utvecklingsområden är att öka användningen av modern teknik, datorer och lärplattor.

Ett annat utvecklingsområde för skolan är att öka elevernas medvetenhet om kunskapskrav och vilka förmågor de ska utveckla, liksom delaktighet i planering och utvärdering av sitt lärande.

Skolans beredskap, strategier och rutiner vid mottagande av barn med annat modersmål än svenska är ett förbättringsområde.

Starka sidor

Det pågående arbetet, i alla grupper, med likabehandling/värdegrund

(Normer och värden s. 8)

Den fantasieggande skolgården

(Kunskaper s. 10)

Rektors ledning mot pedagogisk utveckling

(Rektors ansvar s. 19)

Förbättringsområden

Användandet av modern teknik - datorer och/eller lärplattor

(Kunskaper s. 10)

Elevernas medvetenhet om kunskapskrav och förmågor

(Kunskaper s.10)

Elevernas medverkan i planering och utvärdering av sitt lärande

(Kunskaper s. 10)

Arbetet med barn med annat modersmål än svenska

(Kunskaper s.10)

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Sundby skola har en likabehandlingsplan som utvärderas årligen av rektor och ledningsgrupp. En pedagog berättar att varje höst startar skolan med övergripande värdegrundsarbete där skolans alla elever är delaktiga. Varje klass gör sina egna trivselregler och en pedagog säger att hen börjar nästan alla lektioner med att stämma av hur rasten varit.

Elever säger att de ofta pratar om hurdana de är mot varandra och vilket språk de använder. Även elevrådet pratar om hur det är i skolan och i klassen, berättar en elevrådsrepresentant. Skolan har ett projektarbete, "Bygga broar", som avser att föra skola och förskola närmare varandra. Förskoleklassen är som en bropelare mellan verksamheterna och har en betydande roll för barnens fortsatta trygghet in i skolans värld, säger rektor.

Under en intervju med pedagog i förskoleklassen berättar hen att första tiden handlar om trygghet för barnen och den sociala gemenskapen tillåts ta stor plats i verksamheten. Klassen arbetar mycket med samarbetsövningar och lekar. Vi läser på väggen i klassrummet må bra-regler som eleverna själva upprättat för att få en trivsam tillvaro.

En dag i veckan får barnen slå tärning om vem som blir deras rastkompis. Detta för att alla ska ha någon att leka med men också för att lära känna varandra. Pedagogen berättar att eleverna längtar till denna dag.

I en årskurs har lärarna detta år valt att ha könsspecifika grupper i slöjd, för att få ett lugnare arbetsklimat. I en klass har läraren provat så kallat tjej- och killsnack, men kommer nu att ha små grupper med "blandsnack". De ska umgås över könsgrensarna i alla situationer, säger läraren vi pratar med. Även rastkompisar, som man slumpmässigt väljer, är könsblandade. En lärare påpekar att föräldrar är aktiva i genusfrågan.

Fritidshemmet har en egen Likabehandlingsplan och utifrån den arbetar pedagogerna t ex med att se till att aktiviteterna inte blir för ensidigt könsfördelade. Om bara pojkar kommer till en fotbollsaktivitet, så ser de vuxna till att det finns tillfällen då bara flickorna får spela, svarar en pedagog på frågan om hur genusarbete prioriteras. Omvänt gäller pyssel, men bakning och utklädnad tycks vara populärt hos både flickor och pojkar.

Pedagogen påpekar att de aldrig tvingar någon, men samtalar och gör aktiviteter lockande för alla.

Förhållningssätt

För en pedagog vi intervjuar är det viktigt med rätt förhållningssätt gentemot barn och vuxna. Hen betonar vikten av att vara i barnens nivå, att sätta sig ner i barnens höjd och vara en närvarande pedagog. Genom att vara lyhörd för barnens åsikter och tankar visar vi barnen respekt och får på så sätt deras förtroende, fortsätter hen. Vi ser också under vårt besök pedagogen sitta på golvet med barnen under samlingar och arbete. En elev som har svårt att förstå en uppgift får sitta med pedagogen på en matta och de löser tillsammans uppgiften under tiden som andra elever också kommer för att få hjälp.

Vi ser under lektioner i klasser hur läraren systematiskt låter varje elev få tid att prata utan att någon annan får avbryta.

Pedagogerna har oftast en låg samtalston till eleverna men vi hör också pedagoger som höjer rösten och använder en skarp ton till eleverna.

I de flesta situationer är eleverna respektfulla mot pedagogerna men vi ser vid några tillfällen elever som använder ett grovt och förolämpande språk till pedagoger.

Vi ser under vår observation några elever som kommer i konflikt med varandra och när det sker ser vi pedagoger som hjälper till att lösa konflikten. Under ett lektionspass talar en lärare allvarligt med elever som brutit mot regler och stört gemensamma aktiviteter. Hen får genast svaret från eleverna att de vet att de måste bättra sig och att de förstår hur. Vid ett annat pass springer elever runt och leker kull, följer reglerna och hjälper varandra både i leken och med att låna ut sina vattenflaskor.

Arbetsklimat för elever

Det råder ett bra arbetsklimat på skolan, tror jag, säger en pedagog. Hen fortsätter och säger att eleverna är glada och att alla känner alla. Andra pedagoger säger att personalen trivs med varandra och att det är högt till tak. En pedagog tycker att det är lätt att samarbeta med andra pedagoger på skolan.

Under vår observation får eleverna under en svensklektion lyssna till musik som handlar om ord, samtidigt som de lär sig skriva bokstaven D på ett papper.

På andra lektioner arbetar eleverna ofta i grupp och ljudnivån i klassrummet kan vara ganska hög. En pedagog säger att de diskuterat i klasserna och i kollegiet vad som är arbetsro och gott arbetsklimat. Ibland kan lärandet gynnas av arbete och diskussioner i grupp, menar hen. Vi noterar att flera av pedagogerna använder ett särskilt tecken för att fånga elevernas uppmärksamhet och få eleverna att tystna

Eftersom några av klasserna är ganska stora delas de upp i två grupper i vissa ämnen. Vi är med under en bildlektion i halvklass där eleverna under stor tystnad koncentrerat gör sina uppgifter.

Några elever säger till oss att deras klass är rörig och stökig men att de pratar om det på klassråd och försöker lösa det.

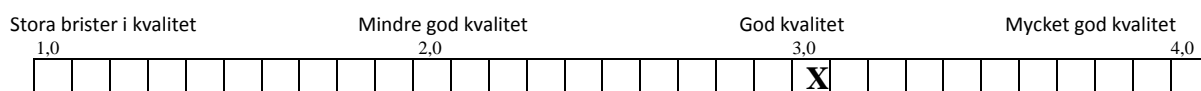
Bedömning i text

En gemensam och förankrad syn på värdegrunden präglar verksamheten bland personalen och till stora delar delas denna syn av skolans elever. Skolans Likabehandlingsplan är väl känd bland elever och personal och i relativt stor utsträckning arbetar enheten aktivt utifrån planen.

Förhållningssättet mellan pedagog och elev är till stora delar respektfullt, liksom mellan elev och elev. De pedagoger vi talar med uttrycker att de trivs med sina arbetskamrater och vi bedömer att förhållningssättet dem emellan är i hög grad respektfullt.

Diskussioner om arbetsro och arbetsklimat pågår ständigt i skolan och vi ser att det oftast är ett arbetsklimat som gynnar elevernas lärande.

Bedömning enligt skala²

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Vi ser hur lärare går igenom kunskapskraven och även talar om hur helheten ser ut i det lektionen ska handla om. I några klassrum finns kunskapskrav och förmågor uppsatta så eleverna kan läsa. Eleverna visar och berättar under arbetets gång att de förstått vad som är viktigt t.ex. när de spelar instrument, skriver texter eller arbetar med matematik. Vi ser också lektioner där kunskapskrav och förmågor inte nämns och där eleverna inte känner till dessa.

1.0² Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

I korridorer och klassrum finns elevarbeten uppsatta. Vi ser vid ett par tillfällen, att elever arbetar med samma ämne på olika nivåer. Elever visar sina anteckningsböcker från GOTD, Grej of the Day - ett populärt sätt att kort introducera ett spännande kunskapsområde, eller fakta, via dator eller iPad för en klass. Anteckningarna är utförda på olika nivåer där läraren gett individuella råd om hur mycket var och en ska skriva.

En klass gör en skoltidning och under vårt besök ser vi eleverna söka information och uppslag från nätet, till artiklar i tidningen.

I en annan klass skriver eleverna om ett besök de gjort på en närliggande arkeologisk utgrävning från vikingatiden. Pedagogerna har samlat stödord på whiteboarden till hjälp för eleverna. Vi frågar eleverna om de också sökt egen information på nätet men får till svar att de inte använder datorer ännu. ”Det får vi göra nästa år”, säger en elev.

Vi ser inga exempel på ämnesövergripande arbete.

Grej of the day är det verktyg vi ser för att leda och stimulera elever i deras kunskapsutveckling. Vi ser också exempel där läraren delar ut svårare uppgifter till elever som hunnit långt.

Vi hör också att elever uppmanas att hjälpa varandra eller samarbeta kring en uppgift. I alla klassrum ser vi bord som är sammansatta för grupper, ibland två och två och ibland grupper om 4-5 elever.

Ett exempel på kommunikationsutveckling och att synliggöra lärandet för eleverna är *Sundby kan* som samlar alla elever, lärare och en del föräldrar i gymnastiksalen tre-fyra gånger per termin. Då vi besöker skolan och *Sundby kan*, sjunger alla några gemensamma sånger och några elever ur olika klasser visar och pratar om vad de gjort i matematik och historia. Elever ur årskurs 4 berättar vilka förväntningar de hade inför årskursen, vad de ville utveckla i olika ämnen. Sundby Singers, skolans kör, sjunger ett par sånger.

Vid ett tillfälle ser vi hur läraren skrivit relevanta ord och begrepp för uppgiften på whiteboarden. Dessa ord ska vävas in i den berättelse som eleverna skriver.

Tillgången till datorer och lärplattor är begränsad och lärarna berättar att de lånar av varandra vid tillfällen då eleverna behöver arbeta med dessa, t.ex. vid läsinlärningsmetoden ”Att skriva sig till läsning”, ASL. Vi ser få tillfällen när elever använder datorer eller lärplattor i lärandeprocessen. Alla klassrum är utrustade med digital projektor och pedagogerna använder internet för att introducera en lektion eller ett arbetsområde, ser vi vid ett flertal tillfällen. En lärare säger att hen ibland ger läxor via internet. Vi frågar om eleverna får någon undervisning i att kritiskt orientera sig i datavärlden och får till svar att skolans bibliotekarie undervisar eleverna i detta.

I klassrummen står böcker lättillgängliga, med framsidan utåt, i många olika ämnen. En lärare berättar att lärmiljön behöver utvecklas för att få en tydligare röd tråd genom skolan. Material för skapande är exponerat och lätt tillgängligt.

Skolgården är stor och fantasieggande. Vi ser bokstavsormar, rutor för siffror och bollekar, fotbollsplan och hinderbana. En del av skolgården är avdelad för "hästhållning". Där syns trähästar med riktiga sadlar och utrustning för hästvård.

Hur fritidshemmet arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande samt en meningsfull fritid

Fritidspersonal samarbetar med förskoleklass på förmiddagen och de har ett gott samarbete, enligt en pedagog. På fredagar då det inte är någon klassverksamhet för förskoleklass, har fritidshemmet verksamhet för förskoleklassen hela dagen. Det är en dag då vi kan baka, titta på film eller göra något annat trevligt tillsammans, berättar fritidspersonalen.

Fritidshemmets verksamhet är strukturerad och är uppdelad i två avdelningar, årskurs F-1 och årskurs 2-3. Fritidshemmen är inrymda i samma byggnader som skollokaler och korridorerna utnyttjas för olika aktiviteter. Vi ser att korridorer och klassrum är indelade i områden utifrån aktivitet, t ex. Legobyggande, hantverk, eller Wii-spelande på dator. En dag i veckan bakar eleverna och idrottar i gymnastiksalen eller utomhus. En pedagog berättar att eleverna får vara med och leda och planera idrottspassen.

På väggen i en korridor sitter anmälningslistor uppe för olika aktiviteter olika dagar. Barnen kan också föreslå och påverka vilka aktiviteter de vill ha, säger en pedagog. Vi observerar elever som väljer att vara ute, sitta och pyssla med hantverk och bygga lego.

En pedagog säger att det har skett en förändring i verksamhetens utformning eftersom personalen fått en ökad medvetenhet om LGR11 men att det fortfarande är ett område som kan utvecklas.

Sundby skola är också ålagd av kommunen att hålla fritidsklubb för de äldre barnen. En fritidsledare som under skoltid arbetar i skolan och förskolan som assistent ansvarar för fritidsklubbens verksamhet på eftermiddagen. Elever som vi pratar med berättar att de går till klubben mest varje dag efter mellanmål för att leka en stund innan de går hem eller ska med bussen. - Där får vi göra vad vi vill, säger de.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Skolan har ett elevhälsoteam som kallas "lilla EHT" och består av rektor och en specialpedagog. Dessa träffas en gång i veckan och då diskuteras elever i behov av särskilt stöd och vilka resurser och åtgärder som skall vidtas. Därutöver möts "lilla EHT" och kommunens resursteam några tillfällen per termin. Resursteamet har psykolog, kurator, skolläkare och skolsköterska, läser vi i Ekerö kommuns "Övergripande barn-och elevhälsoplan".

Specialpedagogen, som också är förstelärare, arbetar 75% och denna termin arbetar hen en dag per vecka också som klasslärare. Under vår observationsdagar vikarierar specialpedagogen också för en av klasslärarna.

Elever med särskilda behov får stöd av de resurspersoner som finns i klassen, särskilt utformade utvecklingsplaner och möjlighet till enskild undervisning av specialpedagogen. Specialpedagogen handleder pedagogerna och går i mån av tid ibland in i klasser tillsammans med klasslärarna för att sedan tillsammans med dem göra en handlingsplan för arbetet i klassen. Hen har som en av sina målsättningar att utveckla lärandemiljön både fysiskt och psykiskt, berättar hen. I ”Elevhälsoplan för Sundby skola” läser vi att skolans förhållningssätt syftar till delaktighet och att verksamheten individualiserar inom ramen för gruppen. Specialpedagogens vision är att skapa ett “utvidgat klassrum” som syftar till att ge varje barn som kommer dit de utmaningar som är anpassade för just den eleven, berättar hen.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

När en ny elev med annat modersmål än svenska kommer till skolan försöker pedagogerna med hjälp av andra elever och översättningsappar på lärplattor kommunicera med eleven. Vid samtal med föräldrar anlitas tolk, säger rektor. Det finns ingen särskild undervisning i svenska som andraspråk (svA), så Sva-undervisning sker företrädesvis inom ramen för undervisning i klasserna. Ingen elev har just nu studiehandledning på modersmålet men skolan kan söka studiehandledning för de elever som behöver, fortsätter rektor.

Skolan och omvärlden

I närområdet finns flera utflyktsmål för skolans klasser. De yngre barnen gör ofta promenader till den närliggande skogen, både under skoltid och på fritidshemmet. Ekerö har flera utgrävningsplatser med fornminnen och under vår observation är en klass på besök vid en sådan.

Klasserna besöker ibland biblioteket i tätorten. Vi frågar rektor om andra omvärldskontakter och får veta att föräldrar har besökt skolan och berättat om sina yrken som ett led i SO-undervisningen och studie-och yrkesvägledning.

Skolan tar också emot studenter ifrån lärarutbildningen och pedagoger på skolan går också handledarutbildning som kommunen anordnar.

Bedömning i text

Undervisningen är till stora delar strukturerad, följer läroplanen och vissa elever får i relativt stor utsträckning information för att förstå syftet med aktiviteter och vilka förmågor de ska utveckla och hur de ska få visa sina kunskaper. Andra elever förstår sällan eller aldrig syftet, eftersom de inte fått veta vilka förmågor som ska utvecklas eller hur de ska få visa sina kunskaper.

Eleverna får vanligtvis pröva olika kreativa och utforskande arbetssätt och arbetsformer.

I viss mån ges eleverna i arbetet med "Grej of the day" stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling och vi ser att flera pedagoger delvis ger ledning till elever för att de ska kunna nå längre.

Klassrummens utformning och möblering och pedagogernas positiva inställning till samarbete stimulerar eleverna att samarbeta i stor utsträckning.

I klasserna för de yngre barnen är arbetssätt som stimulerar språk- och kommunikations utveckling vanligt förekommande. För de äldre eleverna förekommer detta i viss mån.

Användandet av modern teknik i lärandeprocessen förekommer till viss del då tillgången på datorer och lärplattor är begränsad. Den undervisning i källkritik som ges av bibliotekarien ger eleverna möjlighet att i viss mån utveckla sin förmåga till källkritiskt förhållningssätt och att orientera sig i ett stort informationsflöde.

Den fysiska lärandemiljön inomhus är under utveckling och har en bestämd inriktning mot att till stora delar bli stimulerande, utmanande och mångsidig. Skolgårdens rika möjligheter till mångsidighet och stimulans nyttjas i relativt hög grad.

Fritidshemmets verksamhet är till stora delar strukturerad och erbjuder till viss del eleverna aktiviteter som är utforskande och kreativa. Verksamheten kompletterar i viss utsträckning skolans utbildning, särskilt i förskoleklassen. Aktiviteterna på fritidshemmet stimulerar i relativt stor utsträckning samarbete mellan eleverna.

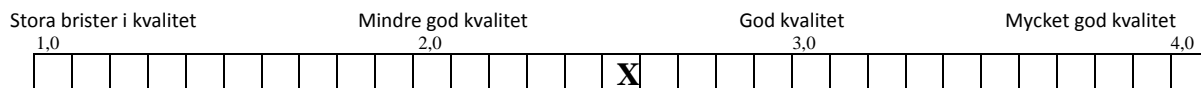
Det finns strategier och metoder för arbetet med elever i behov av särskilt stöd men resursen och verksamheten anpassas bara till viss del för dessa elever då tiden för specialpedagogens arbete, detta år, är begränsad.

Skolans verksamhet anpassas i liten utsträckning till elever med annat modersmål än svenska. Det saknas strategier och metoder för arbetet med dessa elever.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning förekommer till vissa delar, liksom förutsättningar för eleverna att ta ställning till frågor som rör framtida studier.

Närområdets rika möjligheter tas till vara i stor utsträckning.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

I slöjd skriver eleverna en utvärdering, efter mall, om varje färdigt arbete. Utvärderingen används som grund för vidare utveckling utifrån kunskapskraven, som eleverna bl. a. ser på väggen. I en klass fyller läraren i passande smiley, på ett kort, utifrån hur eleven klarat kraven i sitt arbete och gör gemensamma och individuella arbetsplaner utifrån detta. Enligt läraren "äger" eleven sin kunskapsutveckling.

Eleverna kan välja att sjunga i *Sundby singers*, skolans kör, en gång i veckan. De får testa två gånger och sedan bestämma sig. Ett par av de elever vi pratar med vill utveckla sina röster och har därför valt att sjunga i kören.

I matsalen ser vi eleverna torka borden efter avslutad måltid. Vi hör pedagogerna uppmana dem att plocka undan efter avslutad aktivitet och ser också att i de flesta fall hörsammar eleverna uppmaningen.

Inflytande över verksamheten

En lärare vi talar med utgår från elevernas intresseområden för att göra dem delaktiga och ser sig som medresenär på elevernas väg till kunskap och lärande. En annan lärare låter elever välja skönlitteratur på sin egen nivå. I andra klasser ser eller hör vi inte några exempel där elevernas intressen styr valet av aktiviteter. På fritidshemmet finns en aktivitetstavla där elever kan välja aktivitet och skriva upp om de vill leda en aktivitet.

Vi ser inga exempel där eleverna planerat undervisningen tillsammans med läraren och frågar om detta. Eleverna säger att de inte brukar vara med och planera men att de ibland får bestämma hur de ska arbeta.

Till elevrådet väljer klassen en pojke och en flicka som representanter. Vi ser inte att det utrymme som ges till pojkar och flickor skiljer sig åt.

Demokratiska processer

Det finns två elevråd, ett för F-klass, årskurs 1 och 2, och ett för årskurs 3, 4 och 5. Elevrådet byter medlemmar varje år. Representanter väljs av klassen. Rektor leder elevrådet. Under vår observation äger årets första möte rum.

Vi intervjuar förra årets representanter och årets, från de äldre årskurserna. De berättar att de alltid pratar om hur det är i klasserna, hur det är på rasterna och att de varit med och önskat hur skolgården ska utformas. Alla beslut och diskussioner skrivs ned i en särskild bok som

sedan tas med till klassråden. Dessa hålls i anslutning till elevråd och leds i allmänhet av läraren. Matråd har förut funnits i skolan, berättar rektor, men detta år kommer maten att vara en punkt på elevrådet då kökschefen bjuds in med jämna mellanrum, fortsätter hen.

Vi frågar eleverna om de vet varför elevråd är viktigt och de säger att det är för att klasserna ska kunna vara med och bestämma saker, men att inte allt går att bestämma för det finns inte pengar. Det är också viktigt att rektor vet hur det är på skolan för att alla ska må bra, säger en elev.

Skolan och förskolans föräldraförening har möte 4 gånger per termin, när skolan och förskolan har sina gemensamma arbetsplatsträffar, berättar rektor. Föreningen har sin egen agenda och rektor är alltid inbjuden. Rektor säger att föreningen hjälper till att driva frågor om t ex trafiksituationen och att de också bidrar med pengar till fritidsverksamhet och stipendier som grupper/klasser, som utmärkt sig på något sätt, kan söka.

Bedömning i text

Vi ser flera exempel på att eleverna i relativt stor utsträckning ges möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande och personligt ansvar för sin arbetsmiljö.

Det varierar i vilken utsträckning elevernas tankar, intressen och åsikter tas tillvara i verksamheten i såväl skola som fritidshem, och undervisningen stimulerar bara i viss mån elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande.

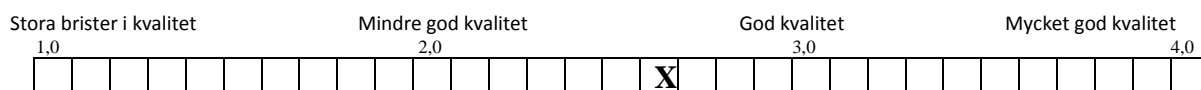
Planering av arbetsområden och inflytande över arbetssätt och innehåll finns i viss utsträckning.

Vi ser att flickor och pojkar i hög grad ges ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen.

Elevråd och klassråd fungerar relativt bra och eleverna ges i relativt stor utsträckning möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Föräldrar ges stor möjlighet att i dialog med skolan påverka utvecklingen och innehållet i skolans verksamhet.

Bedömning enligt skala

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

En lärare berättar att hen bryter ner kunskapskraven från LGR11 till begripliga, gärna konkreta texter och eleverna får kunskapskort, på bänken, att fylla i under veckan. I ett par klasser ser vi att läraren påminner om kunskapskraven och samtidigt pekar på väggen där de sitter uppsatta.

När vi frågar känner en del elever till kunskapskraven och andra vet att de kan läsa dem där de är uppsatta på väggen. I vissa grupper vet eleverna inte alls vilka förmågor de ska träna eller vilka kunskapskraven är. Några elever vi talar med säger att de känner till de olika betygsstegen för att deras äldre syskon får betyg, men att de inte själva övat att bedöma sina egna resultat.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Information om kunskapskrav och lärande läggs ut på *Infomentor*, ett webbaserat informationsverktyg som alla skolor i Ekerö kommun använder. En lärare berättar att hen använder LGR11, kunskapskrav och centralt innehåll, för att delge föräldrar information på Infomentor. Vid utvecklingssamtalet används Infomentor som underlag för samtalet och därefter skriver eleven en plan för sin egen utveckling. En lärare vi pratat med berättar att hen efter samtalen har "egna mål" lektioner då eleverna får skapa sina egna individuella utvecklingsplaner.

Elever vi talar med säger att de inte själva tittar på Infomentor hur de ligger till i de olika ämnena. Det är mest föräldrarna som tittar, fortsätter de.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

Enskilda elevers progression i olika ämnen kontrolleras och jämförs med hjälp av t.ex. *Diamant*, Skolverkets diagnosmaterial i matematik, olika diagnoser anpassade för speciell ålder eller läromedel som är anpassade efter de nationella proven, enligt en lärare. Jämförelser sker med tidigare års nationella prov och anpassningar/förbättringar i undervisningen sker delvis utifrån tidigare år resultat. Skolan använder också de kommungemensamma testerna som, HLO (Bornholmsmodellen), Läsettan, DLS och DLS-bas samt LUKI-Mat och "Förstå och använda tal", säger rektor.

Nationella prov sambedöms i vissa fall med andra lärare i kommunen. Utbildning i bedömning för lärare är planerad att ske under läsåret - nästa år kommer skolan att ha årskurs sex och ska därmed betygssätta, berättar rektor. Rektor kommer också att ge tid för webbaserad utbildning i bedömning under läsåret.

Bedömning i text

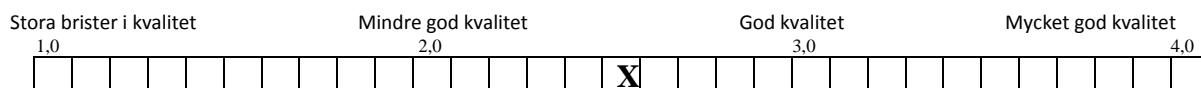
Elevernas kännedom om kunskapskraven varierar. I några klasser ser vi kunskapskrav och förmågor att utveckla, på väggarna. I andra klasser finns inget synligt, och eleverna har dålig kännedom om kunskapskraven i de olika ämnena. Eleverna kan inte själva bedöma var de ligger i sin förmåge- och kunskapsutveckling när de inte har kunskap om vad som krävs av dem.

Med Infomentor ges både elever och föräldrar relativt goda förutsättningar att få kännedom om den kunskapsmässiga och sociala utvecklingen. Verktuget används också till stora delar av lärarna för återkoppling till eleverna.

Framåtsyftande och individuell planering används till stora delar.

I bedömningen av nationella prov har skolan till stora delar en hög kvalitet i det systematiska arbetet för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning.

Bedömning enligt skala

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Sundby skola leds av rektor tillsammans med en ledningsgrupp som består av rektor, biträdande förskolechef som också är fritidsansvarig, skolassistent samt skolans förstelärare.

Ledningsgruppen har möte varje vecka och en hel dag per termin. Då diskuteras bl a utvecklingsfrågor för hela verksamheten. Frågor från olika möten tas också upp.

På frågan vem som är den pedagogiska ledaren, svarar rektor att hon leder arbetet på skolan och får stor hjälp av de två förstelärarna med olika projekt, såsom lärtilar och lärmiljö. Rektor vill bygga upp "en skola i Reggio Emilia-inspirationens anda. Då förskolan under flera år arbetat på detta sätt vill vi nu bygga broar mellan förskola och skola för att få en långsiktig syn på barns lärande", läser vi i dokumentet *Sundby enhet Reggio Emilia reviderad 2015*.

Pedagoger säger att de ser rektor som sin pedagogiska ledare och att hon driver pedagogisk utveckling.

Rektor är den som håller i möten såsom arbetsplatsträffar, ledningsgrupp, elevhälsan, medarbetarsamtal och som skriver protokoll, vilka sedan skickas per mail till medarbetarna.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Skolan har ett tydligt årshjul som de arbetar efter. Verksamhetsplaner, verksamhetsuppföljningar och kvalitetssäkring finns tydligt dokumenterade. Därtill finns en pedagogisk och organisatorisk plattform.

Utifrån den årliga kundenkäten, Pilen, framkommer också vilka områden som behöver utvecklas inom skolan och dessa sätts upp som nya mål att arbeta mot året därefter. Föräldrarna får ta del av resultatet vid föräldramöten och de viktigaste utvecklingsområdena diskuteras.

Resultaten från nationella proven analyseras och utifrån dessa planeras utvecklingsområden.

Det finns en beredskapsplan för skolan som innehåller handlingsplaner för olika typer av händelser och vilka som ansvarar för vad.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Alla pedagoger som undervisar i matematik har deltagit i Skolverkets kompetensutveckling "Matematiklyftet", vilket avslutas detta läsår.

Den egna skolans utvecklingsfrågor som i första hand leds av förstelärarna sker varannan vecka vid lärarmöten, berättar rektor. Hen planerar också att pedagogerna skall ges tid att besöka varandra och göra studiebesök i andra skolor.

Rektor berättar att skolan detta år i första hand satsar på utbildning för fritidshemmets pedagoger. På ett möte som vi besöker redovisar fritidshemsansvariga från ett seminarium de varit på. Pedagogerna får en enkät att fylla i där de ska beskriva sin egen syn på kvaliteten i verksamheten.

Alla pedagoger deltar i kungömskommunens utbildningar och i skolans egen satsning på lärandemiljöer.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

På vårterminen besöker förskolläraren som arbetar i förskoleklass förskolan under tre tillfällen. Detta för att barnen är trygga i sin miljö på förskolan. Därefter besöker

förskolebarnen tillsammans med en pedagog, förskoleklassen vid tre tillfällen.
Förskolebarnen får även delta i vissa aktiviteter som förskoleklassen har under året.

Ett överlämningssamtal sker mellan pedagoger på förskolan och förskoleklass innan terminen avslutas. Förskolan har så ett avslutningssamtal med föräldrarna innan sommaren. Eleverna som börjar i förskoleklassen får en egen fadder som går i klass tre.

När eleverna i år 5 flyttar till skolan i centrum, till år 6 besöker de först skolan under en dag och bekantar sig med lokalerna. Därefter bjuds de in till en kick-off på våren för att få möjlighet att träffa alla nya skolkamrater. Den mottagande skolans specialpedagog tar kontakt med Sundby skola för att få en överlämning av elever i behov av särskilt stöd.

Från och med höstterminen 2016 kommer Sundby skola att behålla eleverna i år 6, berättar rektor.

Bedömning i text

Rektor har i hög grad kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet. Rektor arbetar till stora delar för att utveckla verksamheten tillsammans med ledningsgrupp och medarbetare.

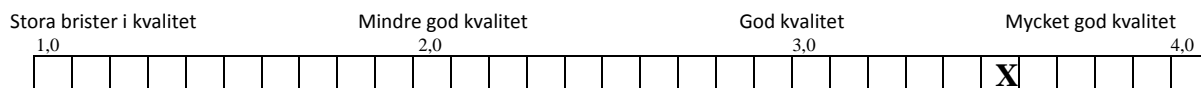
Pedagogerna medverkar till stora delar i det systematiska kvalitetsarbetet och rektor tar i hög grad ansvar för att följa upp och utvärdera verksamheten. Kvalitetsarbetet dokumenteras i hög grad.

Föräldrar ges möjlighet att delta i utvärderingen av kundenkäten i relativt stor utsträckning.

Pedagogerna erbjuds i stor utsträckning kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov. Systemet med varannan veckas lärarmöten för skolutveckling är en bra form för samverkan mellan pedagogerna.

Samverkan för övergångar inom verksamheterna skola och förskola håller en hög kvalitet och även samverkan inom verksamheten är till stora delar fungerande. Arbetet med övergångar till andra skolor fungerar väl.

Bedömning enligt skala

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Tidigare observation är inte relevant.

REFERENSER

Aktiviteter på fritids år 1
Arbetsplan för Sundby skolas fritidshem
Beredningsplan för Sundby förskola och skola 2015
Beslut fritidshem Ekerö kommun
Elevhälsoplan Sundby 2015-2016
Handlingsplan föreläggande Sundby skola slutgiltig
Kvalitetssäkring Fritids: Moment 1 enkät
Ledningsgrupp 21 april 2015
Ledningsgrupp 19 maj 2015
Ledningsgrupp 8 sept 2015
Likabehandlingsplan för Sundby fritids 2015
Likabehandlingsplan för Sundby skola 2015
Läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet 2011 Lgr 11
Minnesanteckningar från ledningsgrupp 14 april 2015
Pedagogisk och organisatorisk Plattform utkast
Plan för studiero i Sundby skola
PM Övergripande barn- och elevhälsoplan Ekerö kommun 2015-04-27
Schema ht 2015 fr. v.36
Sundby Enhet- Reggio Emilia reviderad 2015
Sundby skola verksamhetsuppföljning 2014-2015
Sundby skolas hemsida www.ekero.se/sundbyskola
Tillsynsbeslut Sundby skola
Veckoschema Galaxen ht 2015
Verksamhetsplan Läsåret 2015/2016 Förskola/skola: Sundby förskola och skola
Verksamhetsuppföljning grundskola Läsåret 2014/2015 Skolenhet: Sundby skola
Våga Visa Bedömningsmatris grundskola, grundsärskola, förskoleklass och fritidshem
Våga Visa Metodbok för observationer
Årshjul skolan 14-15

